

METHAANUITSTOOT METEN IN KOEIENBOEREN

De genen van een koe beïnvloeden haar methaanuitstoot. Dat betekent dat melkveehouders de uitstoot blijvend kunnen verlagen door hierop te fokken. Maar het valt in de praktijk niet mee om tussen honderden koeien die koe te vinden die het minste methaan uitademt, schrijft onderzoeker Yvette de Haas van Wageningen Livestock Research in *Journal of Dairy Science*.

Koeien zetten gras om in dierlijke eiwitten. Hierbij ontstaat het broeikasgas methaan. Een koe boert om dat kwijt te raken en daarbij komt het in de lucht terecht. Er is wel een manier om deze uitstoot bij individuele dieren precies te meten. Een respiratiekamer, een meetkamer waar één koe een hele dag in staat, geeft een zeer nauwkeurig beeld. Voor veel melkveehouders is dit echter te duur en arbeidsintensief.

Een alternatief is een methaansniffer, een kleine sensor die methaan registreert. Veehouders kunnen deze bijvoorbeeld in voerbakken plaatsen en zo de concentratie methaan in de adem van een koe tijdens het eten meten. Alleen zijn deze metingen niet representatief voor andere momenten van de dag. Desondanks zijn de metingen volgens De

Haas te gebruiken. 'Een koe is een gewoontedier, maar eet zelden iedere dag exact op dezelfde tijdstippen. Als je op veel dagen meet en daarvan gemiddelden neemt, levert het een voldoende nauwkeurige meting op.'

Toch is daarmee nog niet alles gezegd, want er zijn nog geen afspraken gemaakt over het precieze fokcriterium, aldus De Haas. Dat kan methaanuitstoot per liter melk, per kilogram veevoer of per kilo lichaamsgewicht zijn. Wereldwijd is het gebruikelijk een eenheid te kiezen gericht op productie, dus per liter melk of per hoeveelheid totaal geproduceerde eiwit (uit zowel melk als vlees).

De Haas verwacht dat er binnen tien jaar richtlijnen voor methaanemissie van rundvee zullen komen. 'Ik verwacht dat het eerst in landen waar de agrarische sector verantwoordelijk is voor het grootste deel van de methaanemissies, zoals Nieuw-Zeeland. In Nederland is dat niet het geval, maar het zal hier wel iets te weegbrengen.' Voedselcoöperaties en bedrijven spelen ook een rol. Steeds vaker eisen zij van hun leveranciers dat ingrediënten duurzaam geproduceerd zijn. Als zij dat ook voor melk doen, moeten fokkerijcoöperaties in staat zijn hun leden te voorzien van minder methaanboerende koeien. **Ⓜ DdV**

FOTO: SHUTTERSTOCK

VISIE <<

'Ganzenbeleid niet consequent uitgevoerd'

Het Nederlandse ganzenbeleid land is mislukt. De opvang in daartoe aangewezen gebieden werkt niet; ganzen bepalen zelf waar ze willen eten. Dat concluderen onderzoekers van onder meer NIOO-KNAW en Sovon in het tijdschrift *Ambio*. Volgens Dick Melman van Wageningen Environmental Research is 'mislukt' echter te kort door de bocht.

De hypothese was dat je ganzen door verjaging kunt leren de opvanggebieden te gebruiken. Zijn ganzen hardleers?

'Het vermoeden was dat je ganzen door verjaging kunt geleiden. Maar dan moet je ze wel consequent in tijd en ruimte prikkels geven. En daar heeft het aan ontbroken. Boeren en jagers verjagen niet consequent op dezelfde percelen, maar dan weer hier en dan weer daar. Bovendien is het maatwerk. De ene ganzensoort is de andere niet.'

Waren de opvanggebieden wel goed gekozen?

'De vorm van de gebieden is niet gelukkig. Er zijn te veel rafelranden en zelfs enclaves binnen opvanggebieden waar ganzen niet mochten komen. Gebieden zijn per jaar wisselend en niet altijd aaneensluitend. Dan werkt zo'n gebied niet meer. Op dit vlak valt er veel te leren. We hebben het niet gelukkig aangepakt.'

Het kan dus wel, maar dan moeten we het beter doen?

'Ja, dat denk ik wel. De aanpak is inmiddels gedelegeerd naar de provincies. Ik denk dat er drie opties zijn voor een goede aanpak van het probleem. Eén: doen wat we nu al doen, maar dan met een effectievere verjaging van schadegevoelige percelen. Twee: goede, grote aaneengesloten opvanggebieden creëren. Drie: effectiever ganzen afschieten, zodat de gunstige staat van de populatie overeind blijft en tegelijk de schade niet boven een maximum uitkomt.'

Jagen om te verjagen, werkt dat überhaupt?

'Nu schieten vrijwillige jagers vaak aan de randen van de opvanggebieden; daar is hun kans het grootst. Maar de ganzen krijgen dan een verwarrend signaal, namelijk dat ze daar niet mogen zijn. Misschien moet je gewoon jagers in dienst nemen en die opdracht geven om alleen ruim buiten de opvanggebieden te jagen, op plekken waar de ganzen de meeste schade toebrengen.' **Ⓜ RK**

FOTO: SHUTTERSTOCK